

LUCIA

ZAĻAIS IEPIRKUMS ĀRTELPU APGAISMOJUMA JOMĀ

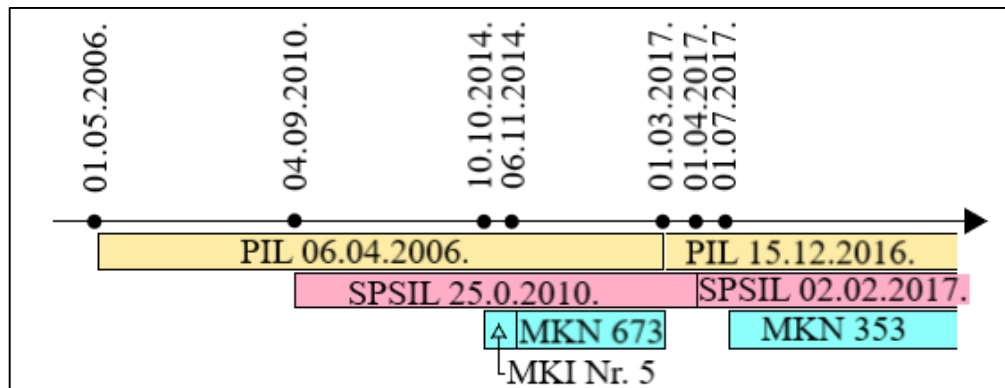
Esošais regulējums, tā raksturojums un piemēri

KAS IR ZAĻAIS PUBLISKAIS IEPIRKUMS?

Zaļais publiskais iepirkums (ZPI) ir “tādu preču, pakalpojumu un būvdarbu iepirkums, kuru ietekme uz vidi to aprites ciklā ir mazāka nekā precēm, pakalpojumiem un būvdarbiem ar tādu pašu lietojuma mērķi, kas iegādāti, nepiemērojot zaļā publiskā iepirkuma principus”

(Publisko iepirkumu likums 2016, 1. pants).

ZPI NORMATĪVO AKTU HRONOĻĪJA

- PIL – Publisko iepirkumu likums
- SPSIL – Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums
- MKN – Ministru kabineta noteikumi
- MKI – Ministru kabineta instrukcija

ZPI – VIDES KRITĒRIJU IZMANTOŠANA

Vides kritēriji ir vides prasību minimums, kas jāņem vērā visās ar iepirkumu saistītās darbībās, lai mazinātu ietekmi uz vidi visā preču, pakalpojumu vai būvdarbu dzīves ciklā.

ES ZPI kritēriji izstrādāti EK uzdevumā, lai:

1. ES dalībvalstīm būtu **kopēji ZPI kritēriji**, kuri nekropļotu ES vienoto tirgu;
2. **atvieglotu** atbilstoša vides prasību **minimuma ietveršanu** publiskā iepirkuma procedūrā tām preču un pakalpojumu grupām, kuras piemērotas ZPI īstenošanai.

OBLIGĀTĀS ZPI PREČU GRUPAS

(MK NOTEIKUMU NR. 353 1. PIELIKUMS)

1. Biroja papīrs.
2. Drukas iekārtas.
3. Datortehnika un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) infrastruktūra.
4. Pārtika un ēdināšanas pakalpojumi.
5. Tīrīšanas līdzekļi un pakalpojumi.
6. Iekštelpu apgaismojums.
7. Ielu apgaismojums un satiksmes signāli.

APGAISMOJUMA PROJEKTU VEIDI

1. Nomainas lampas;
2. Apgaismes iekārtas un sistēmas;
3. Apgaismes vadības ierīces;
4. Satiksmes signāli.

Neattiecas uz:

- tuneļu apgaismojumu,
- privāto autostāvvietu apgaismojumu,
- komerciālo vai rūpniecisko āra apgaismojumu,
- sporta laukumu apgaismojumu,
- dekoratīvās apgaismes iekārtām (piemēram, pieminekļu, ēku vai koku apgaismojumu).

BŪTISKĀ IETEKME UZ VIDI

- **Enerģijas patēriņš** visos dzīves cikla posmos, bet it īpaši ielas apgaismojuma un luksoforu izmantošanas laikā
- Dabas resursu un materiālu izmantošana un **atkritumu** rašanās (bīstamu un sadzīves)
- Iespējams **gaisa, zemes un ūdens piesārņojums** kaitīgo materiālu izmantošanas rezultātā, piemēram, dzīvsudraba savienojumi
- **Gaismas piesārņojums** no ielas apgaismojuma

ĀRTELPU APGAISMOJUMA IEPIRKUMU REZULTĀTU PAZIŅOJUMU PĀRSKATS

		2019	2018	2017	2016	2015	KOPĀ
Iepirkumu skaits	Kopā	18	25	30	27	26	126
	t.sk. ZPI	8	8	3	1	0	20
	RPR (t.sk. ZPI)	8 (2)	9 (3)	9 (1)	6 (0)	11 (0)	43 (6)
Kopējā līgumcena (bez PVN)	Kopā (tk. EUR)	852	1610	553	550	784	4349
	t.sk. ZPI (tk. EUR)	665	1284	254	10	0	2212
ZPI īpatsvars %	Iepirkumu sk.	44%	32%	10%	4%	0%	16%
	Finansiālā izteiksme	78%	80%	46%	2%	0%	51%

IELU APGAISMOJUMA RENOVĀCIJA JŪRMALAS PILSĒTĀ

“Antropogēnās slodzes un klimata pārmaiņu mazināšana izmantojot vides resursus – uzstādot ar alternatīvo enerģiju darbināmas larnas piecās izejās uz jūras pludmali”

- **saules paneļi** - 250W
- **vēja ģeneratori** - 100W; 3-40 m/s
- **Gaismekļi** - 27 līdz 35W LED; 4000 - 5000 K; 3000 Lm; 50 000 h; 170°
- **enerģijas uzkrāšanas avoti** - 24V/100Ah, litija jona baterijas, 1 500 uzlādes reizes

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBAS ADMINISTRĀCIJAS UN IESTĀŽU ELEKTROIERĪČU TEHNISKĀ APKALPOŠANA UN REMONTDARBI

- *Līgumcena: 140 000 € (bez PVN), SIA " Fāze Sigulda"*
- *Iepirkuma veids: atklāts EIS e-konkurss (2019. gada marts); CPV kods: 50232110-4*
- *Vai IUB informatīvajā paziņojumā par noslēgto līgumu atzīmēts kā zaļais iepirkums: Jā*
- *Piedāvājumu izvēles kritērijs: saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums, kuru nosaka, ņemot vērā tikai piedāvāto kopējo cenu.*
- *Pieredze vismaz 1 iepirkuma priekšmetam līdzvērtīga pakalpojumu sniegšanā*
- *Jāievēro MK noteikumi Nr. 353 par ZPI un jānodrošina izlietotā apgaismojuma aprīkojuma šķirošanu un nodošanu reģenerēšanai saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 388*

IELU APGAISMOJUMA IZBŪVE MĀRUPES NOVADĀ

- “Āra apgaismes ierīču uzstādīšana”
- Līgumcena: 77 393.74 € (bez PVN), SIA “EDS”
- Iepirkuma veids: Tikai zemākās cenas vai tikai izmaksu vērtēšana; CPV kods: 45316100-6
- Vai IUB informatīvajā paziņojumā par noslēgto līgumu atzīmēts kā zaļais iepirkums: Jā
- Pretendentam pēdējo 3 gadu laikā pieredze vismaz 2 līdzvērtīgu objektu būvdarbu veiksmīgā izpildē
- Jāievēro MK noteikumi Nr. 353 par ZPI un jānodrošina izlietotā apgaismojuma aprīkojuma šķirošanu un nodošanu reģenerēšanai saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 388
- LED gaismekļus ISKRA LED ALFA vai ekvivalentus un Urbino Premium LED vai ekvivalentus
- Vadības sistēma, kas izslēdz apgaismojumu, kad dienasgaisma ir pietiekama
- Iesniedz lietošanas norādījumus

RĪGAS
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

LUCIA

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

BARJERAS

1. Informatīvās barjeras:

- Trūkst zināšanu par ZPI prasību iekļaušanai ārtelpu apgaismojuma jomā
- Trūkst zināšanu par kā aizpildīt IUB informatīvo paziņojumu par noslēgto līgumu
- Trūkst informācijas par apgaismojuma slodzēm vidē un videi draudzīgākajiem risinājumiem

2. Ekonomiskās barjeras:

- Sākotnējās investīcijas
- Aprites cikla izmaksu aprēķins

3. Tehniskās barjeras:

- Prasības LED apgaismojuma efektivitātei un kvalitātei
- Prasības apgaismojuma vadības sistēmām

ACI KALKULATORS (VARAM)

WWW.VARAM.GOV.LV/IMAGES/TEXT/LCC/

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

LCC - DZĪVESCİKLA IZMAKSU KALKULATORS

SPULDZES DATORI MONITORI DRUKAS IEK.1 DRUKAS IEK.2 EMISIJAS

SPULDZES DZĪVESCİKLA IZMAKSU KALKULATORS

SPULDZE NR.1

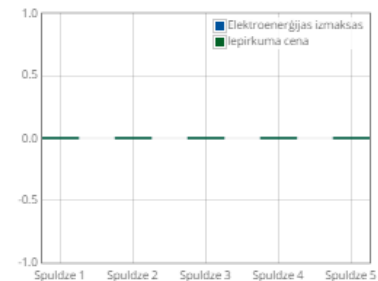
SPULDZE NR.2

SPULDZE NR.3

SPULDZE NR.4

SPULDZE NR.5

SPULDŽU DZĪVESCİKLA IZMAKSAS GADĀ

Elektroenerģija:

Vidējais spuldzes izmantošanas ilgums gadā
[stundas/gadā]

Elektroenerģijas cena [EUR/kWh]

Elektroenerģijas cenas pieaugums gadā [%]

Diskonta likme

SMARTGREEN

RĪGAS
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

LUCIA

Interreg
Baltic Sea Region

EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

REKOMENDĀCIJAS (1)

- Atteikties no zemākās cenas iepirkumiem
- LED gaismekļu būtiskākās tehniskā prasības:
 - LED spuldzes **krāsas temperatūrai** jābūt $3500K \pm 500 K$;
 - LED gaismekļu energoefektivitātei jābūt 100 lum/w ;
 - Gaismas ķermeņu **krāsas atveidojuma indeksam** jābūt vismaz 70;
 - Gaismekļa inducētais **kopējais harmoniskais kropļojums** (THD) nedrīkst būt lielāks par 20 %;
 - **Gaismas intensitātei pie leņķa virs 90°** (no vertikāles) jābūt nullei;
 - LED gaismas ķermeņu kopējais jaudas koeficients nedrīkst būt mazāks par 0,9;
 - **Gaismekļa aizsardzības klasei** (P - putekļu un mitruma aizsardzība) jābūt vismaz IP65. Sadales kārbas aizsardzības klase var būt IP54, ja spaile atrodas ārpus gaismekļa galvenās daļas;
 - Gaismekļa triecienizturības klasei (IK), jābūt ne mazāka kā: IK10;
 - Gaismekļiem jābūt testētiem akreditētās laboratorijās;
 - Garantijas laiks (5 gadi) un **kalpošanas laiks**, kas nav mazāks par 70 000 stundām (**L70F10**) ar 10 % varbūtību, ka tas netiks sasniegts

REKOMENDĀCIJAS (2)

- Iepirkuma rīkotājiem ieteicams:
 - rīkot publisku sanākumi, lai savas vajadzības apspriestu ar ražotājiem un izplatītājiem;
 - reģistrēt (jāsagatavo akts) visus gadījumus, kad uzņēmumi **nepilda savas līgumsaistības**;
 - izstrādāt **iekšējās ZPI instrukcijas**, kuras pēc tam var izmantot, lai pamatotu ZPI kritēriju izvēli;
 - **nodrošināt atlases kritēriju izpildes kontrole**, jo šajos kritērijos iegūtie punkti var mainīt konkursa rezultātu. Tāpēc par šo kritēriju neievērošanu būtu jāpiemēro ievērojams sods;
 - piedāvājumā ietvertās prasības un **kritērijus iekļauj arī līgumā**;
 - darbu (būvprojekta) gadījumā ieteicams ierakstīt / protokolēt sanāksmes ar ģenerāluzņēmēju un pārliecināties, ka līgumā ar būvuzraugu arī ir iekļauta **ZPI kritēriju izpildes kontrole**;
 - lielākiem līgumiem paredzēt izlases kārtā veikt **laboratorijas testus**, lai pārliecinātos par produktu atbilstību.